

ข่าวสารทันตแพทย

ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 มกราคม - กุมภาพันธ์ 2560

Colgate®

Slim Soft

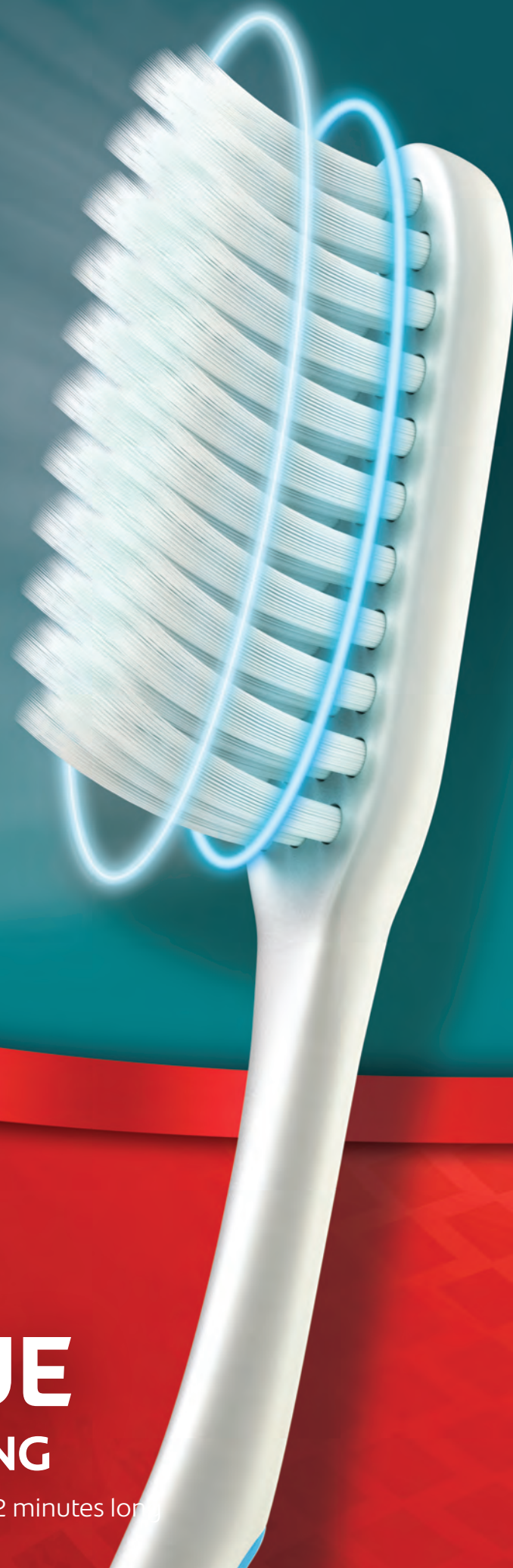

DEEP CLEAN

**NEW
FLEXI
BRISTLES**

**REMOVES
88%* PLAQUE
IN ONE GENTLE BRUSHING**

*in areas with heavy plaque and when brush for 2 minutes long

โครงการศึกษาต่อเนื่องเรื่อง

AMAZING ROTARY Endodontics III

บรรยาย 2.25 CDE credit

บรรยายและ Hands-on 3.08 CDE credit

รศ.ทญ.ปิยานี พาณิชยวิสัย

ผศ.ทญ.ดร.สมลิณี พิมพ์ขาวขำ

อ.ทญ.ดร.ปวีณา จิวัจจรานกุล

อ.ทพ.ศิริวุฒิ หิรัญอัคร์

อ.ทญ.สิรินญา กุสริทิต

วันศุกร์ที่ 10 มีนาคม 2560

ณ ห้องประชุมลีลี สิงห์ และห้องอเนกประสงค์ ชั้น 2
อาคารสมเด็จย่า 93 คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาฯ

8.30 น. – 9.00 น.	ลงทะเบียน
9.00 น. – 9.15 น.	ประธานกล่าวเปิดงาน
9.15 น. – 10.00 น.	บรรยาย เรื่อง “Ninja Access” พอเพียงไหม? โดย อ.ทญ.สิรินญา กุสริทิต
10.00 น. – 10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.30 น. – 11.15 น.	บรรยาย เรื่อง “One File Preparation” พอเพียงหรือ? โดย ผศ.ทญ.ดร.สมลิณี พิมพ์ขาวขำ
11.15 น. – 12.00 น.	บรรยาย เรื่อง Root Canal Irrigate อย่างไรจึงพอเพียง โดย อ.ทญ.ดร.ปวีณา จิวัจจรานกุล
12.00 น. – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 น. – 13.50 น.	Hands-on Rotary Instrument 1 ระบบ
13.50 น. – 14.40 น.	Hands-on Rotary Instrument 1 ระบบ
14.40 น. – 15.10 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
15.10 น. – 16.00 น.	Hands-on Rotary Instrument 1 ระบบ

ผู้ลงทะเบียน : รับจำนวนจำกัดไม่เกิน 75 คน ผู้ลงทะเบียนจะได้ทดลอง
Hands-on การขยายคลองรากฟันโดยใช้ rotary instrument
3 ระบบ (WaveOne Gold , Reciproc Blue , Hyflex EDM)
กรุณาเตรียมฟันแท้ที่ผ่านการ OC แล้ว จำนวน 3 ซี่

ฟรี กุ๊วซ่า CU Endodontics
และ ขวอภินันทนาการ อีกมากมาย

ผู้สนใจติดตามรายละเอียดได้ที่ :

www.dent.chula.ac.th/ce

จัดโดย ภาควิชาทันตกรรมหัตถการ และหน่วยงานการศึกษาต่อเนื่อง
คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารจากนายกบัณฑิตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย

ปี ๒๕๕๙ ที่ผ่านไป เป็นปีเริ่มต้นแห่งความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมาย ทั้งในระดับประเทศ และ ระดับนานาชาติ หลายเหตุการณ์มีความสัมพันธ์ กับวิชาชีพทันตแพทย์อย่างลึกซึ้ง และจะมีผลในการเปลี่ยนแปลงวิชาชีพในระยะยาวตลอดไป (ตลอดกาล)

นับแต่ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล ล้นเกล้ารัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคต ยังความเศร้าโศกมาสู่ปวงชนชาวไทย และ ทำให้ทุกคนได้ตระหนักถึงความสูญเสียที่ทำให้เหมือนกับชาติที่พึ่งที่สำคัญของชีวิต เพราะพระองค์ทรงทุ่มเททั้งรัชกาลของพระองค์เพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขของชาวไทย นานเสียจนพวกเราต่างรู้สึกว่าคุณพระองค์ท่านจะทรงอยู่กับประเทศไทยตลอดไป นั่นเป็นความเปลี่ยนแปลงครั้งประวัติศาสตร์ของชาติไทย

การเกิดความไม่แน่นอนกับระบบเศรษฐกิจของโลก ถึงขนาดที่หลายประเทศยกเลิกธนบัตร ด้วยสารพัดจะอ้างแต่ลองคิดว่า วันดีคืนดีเงินในกระเป๋าของเรากลายเป็นกระดาษเปื้อนหมึก ทั้ง ๆ ที่มันถูกใช้เป็นตัวกลางในการซื้อสินค้าสารพัดมาตลอดชั่วชีวิต แล้วเกิดกับประเทศที่เศรษฐกิจขนาดใหญ่อย่าง อินเดีย หรือ โบลิเวียซึ่งเล็กกว่ามาก

แผ่นดินไหวขนาดรุนแรงในหลาย ๆ ประเทศของโลก ไม่ว่าจะเป็นญี่ปุ่น อิตาลี นิวซีแลนด์ อินโดนีเซีย แต่ไม่ได้สร้างความสูญเสียขนาดใหญ่ให้กับชีวิตผู้คน

การเลือกตั้งที่ประธานาธิบดีสหรัฐมาจากคนที่ไม่เคยเล่นการเมือง มีนโยบายที่ก้าวร้าวรุนแรง (ซึ่งนักวิเคราะห์หลาย ๆ ค่าย ให้ความเห็นว่า เป็นเพียงลีลาในการหาเสียง เอาเข้าจริงจะทำได้และเป็นอย่าง เดิม ๆ) แต่ที่สำคัญคือ รัฐที่ไม่ได้เลือกประธานาธิบดี ห้ามไปออกมาเดินขบวนต่อต้าน เผายานการค้าในบางรัฐ บางรัฐประกาศให้มีการออกเสียงว่า จะลาออกจากการเป็นสหรัฐอเมริกา นี่ก็เป็นความเปลี่ยนแปลงที่น่าสนใจว่า ประเทศที่เรียกตัวเองว่าเป็นต้นแบบประชาธิปไตยสมัยใหม่ คอยกำกับ ให้ทุกประเทศต้องเป็นประชาธิปไตย ต้องมีการเลือกตั้ง แต่ประเทศตนเองกลับไม่ยอมรับผลการเลือกตั้ง แล้วที่ผ่านมามหาชนสหรัฐรู้หรือไม่ว่า ประชาธิปไตยที่แท้จริงคืออะไร การยอมรับผลการเลือกตั้งที่พรรคพวกตนเองแพ้ คือกติกาหนึ่งของสังคมประชาธิปไตย

หลาย ๆ ประเทศในโลก ประชาชนออกมาคัดค้านกฎหมายใหม่ ๆ ที่จำกัดเสรีภาพ เพื่อความสงบสุขและศีลธรรมอันดีของประเทศ รวมถึงประเทศไทยของเราด้วย ที่ออกมาคัดค้านกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งเหมือนกับ ผู้ที่มาคัดค้านกฎหมายของทันตแพทย์สภาที่ออกโดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สนช. การคัดค้านทั้ง 2 ครั้งเหมือนกัน คือ คัดค้านสิ่งที่เคยมีอยู่แล้วใน การปฏิบัติหรือระเบียบเดิม เพียงแต่ร่างขึ้นใหม่ แล้วเอานั่นมาไว้ในพรบ. เพื่อให้มีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง มีกฎหมายรองรับและใช้บังคับ แน่แน่นอนต้องมีภาคลงโทษซึ่งเป็นปกติของการออกกฎหมาย ถ้าไม่มีการบังคับใช้และบทลงโทษก็ไม่เป็นการออกกฎหมาย (ว่าตามนักนิติศาสตร์)

มีความเหมือนกันอย่างหนึ่ง คือ เมื่อโลกหันมาใช้ในการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต มากขึ้น ไม่ว่าจะด้วยโปรแกรมอะไร มีผลที่ทำให้การกระจายข่าว ความเห็น ความไม่พอใจ ผ่านสื่อเหล่านี้ อย่างไรข้อจำกัด ไรมารยาท ไร้ศีลธรรม และล่วงละเมิดบุคคลอื่น ด้วยความตั้งใจจะให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียง และ ความน่าเชื่อถือของคนเหล่านั้น ทั้งนี้เพราะคนขึ้นข้อความ ไม่ต้องรับผิดชอบในข้อความที่ออกไป บางรายถึงกับขู่ทำร้ายหรือ ไปบุกบ้านเจ้าหน้าที่ที่ช่วยร่างกฎหมาย ซึ่งการกระทำต่าง ๆ เหล่านี้เป็นความเปลี่ยนแปลงในทางลบ เอาความเลวทรามในสัญชาตญาณเดิม มากดดันและชักจูงให้คนอื่นเห็นด้วย โดยใช้สารพัดเหตุผล อันนี้ได้เกิดขึ้นไม่เพียงแต่กับสังคมชาวเน็ตที่ต่อต้านกฎหมายคอมพิวเตอร์ แต่ยังเกิดกับสังคมและการสื่อสารของทันตแพทย์หลาย ๆ กลุ่ม ซึ่งควรเป็นคนที่มีความจรรยาบรรณและศีลธรรมอันดี เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย อย่าลืมว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมต้องมีความประพฤติตามจรรยาบรรณของทันตแพทย์ ซึ่งถูกกำหนดไว้ในข้อบังคับจรรยาบรรณ ของทันตแพทย์สภา ที่ประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๘

ผมขออำนวยการให้ทุกท่านที่ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ดูแลรักษาศีล (ไม่ใช่ท่องบ่นบทคาถาไปเรื่อย ๆ หรือ พุดซ้ำ ๆ เดินซ้ำ ๆ ไม่กินเนื้อสัตว์ แล้วเรียกตัวเองว่าเป็นคนรักษาศีลนะ) โดยการปฏิบัติ ด้วยใจบริสุทธิ์และมีจรรยาบรรณ จะได้ประสบแต่ผลสำเร็จ ผลกรรมที่ดี ๆ ตลอดความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกับสังคมโลกต่อไป

ทันตแพทย์อดิเรก ศรีวัฒนาวงษา
นายกทันตแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ทันตแพทย์ต้องมีคุณสมบัติและความประพฤติ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับฯ
ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๘
ซึ่งประกาศใช้มาตั้งแต่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ เพื่อให้ได้ความไว้วางใจ
และสิทธิในการรักษาผู้ป่วย รวมไปถึงรักษาโดยการทำให้ผลการในช่องปากมนุษย์

หน้า ๔๐
เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๑๗ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

ข้อบังคับทันตแพทยสภา
ว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม
พ.ศ. ๒๕๓๘

ข้อ ๑ ในข้อบังคับนี้

“จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม” หมายความว่า ข้อบังคับ ความประพฤติสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม เพื่อรักษาไว้ซึ่งศักดิ์ศรี และส่งเสริมชื่อเสียงเกียรติคุณ เกียรติ ฐานะของผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรม ซึ่งเป็นสมาชิกของทันตแพทยสภา

“เกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพทันตกรรม” หมายความว่า มาตรฐานความประพฤติที่วัดจากการพิจารณาความเสื่อมเสียที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวมของวิชาชีพทันตกรรมเป็นหลัก ทั้งนี้ถือว่าผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม เป็นผู้ที่มีเกียรติ จะต้องประพฤติให้สมกับความไว้วางใจจากประชาชน และต้องรักษาชื่อเสียง เกียรติคุณ แห่งวิชาชีพ”

หมวด ๑

ความประพฤติทั่วไปของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม

ข้อ ๒ ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ต้องไม่ประพฤติหรือกระทำการใดๆ อันเป็นเหตุเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพทันตกรรม

ข้อ ๓ ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ต้องดำรงตนในสังคมโดยธรรม เคารพและปฏิบัติตามบรรดาบทกฎหมายของประเทศ

ข้อ ๔ ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณธรรมจรรยาบรรณ ทั้งเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม เพื่อให้การประกอบวิชาชีพทันตกรรมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

๖๖

ส.ค.ส. 2560 จาก

ศาสตราจารย์พิเศษ พลโท พิศาล เทพสิกรา น. 172

ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษา กันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย

สวัสดีปีใหม่ 2560 แต่ท่านสมาชิกทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ทุกท่าน

ในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ พ.ศ. 2560 ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ได้โปรดประทานพร และ
คลบันดาลให้ท่านสมาชิกฯ ทุกท่าน ประสบความสุขความเจริญ และความสมปรารถนาในการประกอบวิชาชีพ ความเจริญ
ก้าวหน้าในทุกวิถีทางอันพึงปรารถนา มีสุขภาพ แข็งแรง สมบูรณ์ ทั้งกายและจิตใจ ตลอดปีใหม่ทุกประการ

ผมใคร่ขอถือโอกาสนี้ กราบเรียนให้ท่านสมาชิกฯ ได้รับทราบว่า ในระยะเวลาที่ผ่านมา และในอนาคตอันใกล้ นี้ ได้มีหรือ
จะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพทันตกรรมของเรา เพื่อจะได้เตรียมตัวหรือปรับตัวให้พร้อมที่จะรับหรือเผชิญกับ
ผลที่จะเกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน มั่นคง เพื่อให้วิชาชีพทันตกรรม เจริญก้าวหน้า มีเกียรติ และได้รับการยกย่องสืบไป โดยอาจสรุปได้
ดังนี้

1. พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ผู้ประกอบ
วิชาชีพทันตกรรม พัฒนาความรู้ ความสามารถ และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง รายละเอียดยังอยู่ในการ
ดำเนินการของทันตแพทยสภา

2. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2555 ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงสาธารณสุข ได้ออกกฎ
กระทรวงพ.ศ.2558 มาใช้บังคับ จำนวน 4 ฉบับ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

2.1 ได้มีบทบัญญัติกำหนด “คลินิกทันตกรรม” และ “คลินิกทันตกรรมเฉพาะทาง” ให้แตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยที่
“คลินิกทันตกรรม” ดำเนินการโดย “ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม” ส่วน “คลินิกทันตกรรมเฉพาะทาง” ดำเนินการโดยผู้
ประกอบวิชาชีพทันตกรรมที่ต้องได้รับวุฒิบัตร หรือหนังสืออนุมัติจากทันตแพทยสภา

2.2 คลินิกทันตกรรมทุกแห่ง ต้องจัดให้มีนิติทำฟัน (ประกอบด้วย ระบบให้แสงสว่าง ระบบเครื่องกรอฟัน ระบบดูด
น้ำลาย ระบบน้ำบ้วนปาก แก้อื้อคนไข้) แก้อื้อทันตแพทย์ แก้อื้อผู้ช่วยทันตแพทย์ เครื่องเอกซเรย์ฟันที่ได้มาตรฐานทางการแพทย์
หมอนอิงอบความดันที่มีประสิทธิภาพในการฆ่าเชื้อ ชุดเครื่องมือให้การตรวจ บำบัดรักษา เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ตามมาตรฐาน
การประกอบวิชาชีพทันตกรรม

2.3 ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม เป็นผู้ดำเนินการโรงพยาบาลทันตกรรมได้ อาจเป็นโรงพยาบาลขนาดเล็ก มีจำนวน
เตียงที่จัดให้บริการผู้ป่วยไม่เกิน 30 เตียง โรงพยาบาลขนาดกลาง มีจำนวนเตียงที่จัดให้บริการผู้ป่วย ตั้งแต่ 31 เตียงขึ้นไป แต่ไม่
เกิน 90 เตียง โรงพยาบาลขนาดใหญ่ ต้องมีจำนวนเตียงที่จัดให้บริการผู้ป่วย ตั้งแต่ 91 เตียง ขึ้นไป

2.4 สถานพยาบาลทุกแห่ง ไม่ว่าจะเป็นคลินิก หรือโรงพยาบาล ต้องมีชื่อสถานพยาบาล และแสดงรายละเอียดผู้
ประกอบวิชาชีพ อัตราค่ารักษาพยาบาลและค่าบริการตามที่กำหนด

2.5 ในระยะเวลาที่ผ่านมา ในปี พ.ศ. 2559 มีการขอเปิดคลินิกทันตกรรมในกรุงเทพมหานคร ประมาณเดือนละ 10-15 แห่ง การตรวจการขอเปิดคลินิกทันตกรรมของเจ้าหน้าที่ จะเน้นประเด็นชื่อสถานพยาบาล และต้องมีห้องน้ำห้องส้วมในคลินิก เว้นแต่เปิดในศูนย์การค้า และหรืออาคารสำนักงาน

3. พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ประเด็นของพระราชบัญญัตินี้ เกี่ยวข้องกับเครื่องเอกซเรย์ทางทันตกรรม ในคลินิกทันตกรรม โดยทางเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ได้แจ้งให้ทันตแพทยสภา และผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรมที่ในคลินิกทันตกรรมที่มีเครื่องเอกซเรย์ทางทันตกรรมในครอบครอง ว่า

3.1 ผู้ที่มีเครื่องเอกซเรย์ทางทันตกรรมในครอบครอง ต้องแจ้งการครอบครองต่อเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และต้องรับใบอนุญาตจากเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ โดยใบอนุญาตมีอายุ 5 ปี โดยการแจ้งการครอบครองเครื่องเอกซเรย์ทางทันตกรรม ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หากฝ่าฝืนจะต้องรับโทษทางอาญา เช่น จำคุก ปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

3.2 สถานพยาบาลที่มีเครื่องเอกซเรย์ไว้ในครอบครอง ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี (Radiology Safety Officer หรือ RSO) ในสถานพยาบาลนั้น อย่างน้อย 1 คน ประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการ หากฝ่าฝืน จะต้องได้รับโทษทางอาญา เช่นกัน

3.3 เจ้าหน้าที่ RSO ต้องได้รับอนุญาตจากเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

3.4 เจ้าหน้าที่ RSO ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่กฎหมายฉบับนี้กำหนด

3.5 การแบ่งระดับ และกำหนดคุณสมบัติของ RSO รวมทั้งการขอรับใบอนุญาต และการออกใบอนุญาตให้เป็นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ขณะนี้กฎกระทรวงยังไม่ได้จัดทำขึ้นและให้ใช้กฎกระทรวงฉบับเดิมไปก่อน

3.6 การทำให้เครื่องกำเนิดรังสี หรือเครื่องเอกซเรย์ทางทันตกรรม ไม่อยู่ภายใต้การควบคุม ตามกฎหมายฉบับนี้ อาจใช้ตามมาตรา 18 และมาตรา 25 โดยต้องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะต้องออกเป็นกฎกระทรวง โดยคำแนะนำของคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ

การดำเนินการแก้ไขปัญหา หรือประเด็นดังกล่าว คณะกรรมการทันตแพทยสภา ได้ศึกษาอย่างละเอียดต่อพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายในลักษณะเดียวกันนี้ในประเทศต่างๆ ซึ่งบางประเทศ ก็ไม่นำกฎหมายลักษณะทำนองนี้ มาใช้กับคลินิกทันตกรรมในประเทศนั้นๆ

ขอให้พวกเราให้กำลังใจ คณะกรรมการทันตแพทยสภา ที่กำลังดำเนินการทุกประการในการต่อสู้เพื่อวิชาชีพของเรา ด้วยเหตุและผลเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพผู้มีเกียรติ

ขอให้สมาชิกฯทุกท่านโชคดีตลอดปีใหม่

ศาสตราจารย์พิเศษ พลโท พิศาล เทพสิทธิธา

๑๒

CONTENTS

3	สารจากนายกสมาคมทันตแพทย แห่งประเทศไทย
6	ส.ค.ส 2560 จาก ศาสตราจารย์ พลโท พิศาล เทพสิทธา
9	การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2559 ของทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
12	หมวด: ฟันดำทำได้...?
15	DENTAL FAMILY Update.
18	Congratulation news
20	พันธุกรรมขาบิด หรือ ยีนขาบิด
27	การให้บริการใส่ฟันเทียม แก่ผู้ด้อยโอกาสในทอว์ทันกูร์กันดาร
36	ระลึกถึง... ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทันตแพทย์ หญิง ถวัลย์รัตน์ ไหละสุด
38	WE NEED YOU รับ สมาชิก ทันตแพทย

ข่าวสารทันตแพทย

ทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

71 ลาดพร้าว 95 จ้างทองหลาง กรุงเทพฯ 10310 โทร. 02-539-4748, 02-932-3176 โทรสาร. 02 -514-1100

e-mail : thaidentalnet@gmail.com www.thaidental.net

พิธีถวายราชสักการะและถวายความอาลัยแด่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

วันอังคารที่ 13 ธันวาคม 2559 ณ ห้องโถงบอลรูม ชั้น 23 โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ

อาทรพนทเวชล้ำ
พระมิ่งขวัญชาวไทย
กันแสงไศภทรวงใน
ธ เสด็จสู่เมืองแก้ว
พระเอยพระปิ่นเกล้า
พระเกียรติเลื่องลือนาม
ทวยราษฎร์ทกเขตคาม
เย็นร่มบุญยิ่งมั่น
อัญชลีองค์ท่านไท่
ทนต์เทิดทูล
ประทีปส่องสุขชน
ก่าสรดสดคร่ำ
อำล่าน้ำตาร่วง
ก้มกราบองค์ภีมินทร์
รำลึกพระจักริน
เสวยสุข ณ แดนฟ้า

อาลัย
น้ราศแล้ว
ครวญคร่ำ
พลกเศร่ำหทัยฉวิล
จอมสยาม
ทั่วแคว้น
เกษมสุข เสมอนา
ด้วยพระบารมี
ภูมิพล
เหนือเกล้า
ทั่วถิ่น สดงานแฮ
ร่มเกล้าครรโลลา
ธรรณ
จรัสล้ำ
กษัตริย์แห่ง สยามเฮย
สถิตทิพย์พิมานเทอญ

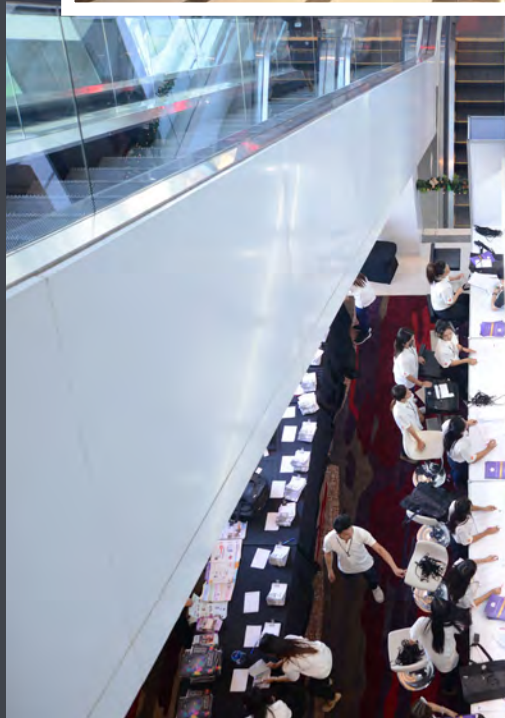
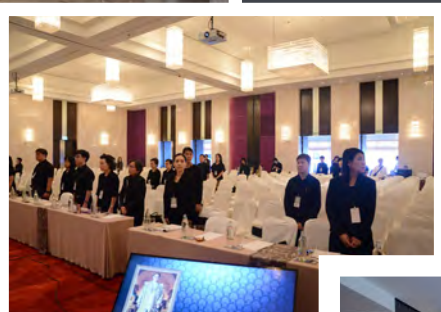
ประพันธ์โดย ทพ วีระวัฒน์ สัตยานุรักษ์

การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2559 ของทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

การประชุมวิชาการครั้งที่ 103 (2/2559)

การประชุมวิชาการครั้งที่ 103 จัดขึ้นระหว่างวันอังคารที่ 13 ถึงวันพฤหัสบดีที่ 15 ธันวาคม 2559 ณ ห้องเวสต์บอลรูม ชั้น 23 โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ

ในปีนี้เป็นปีเปิดการประชุมด้วยพิธีถวายราชสักการะและถวายความอาลัย แต่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยหลังจากท่านประธานในพิธีกล่าวสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และขึ้นวางพวงมาลัยหน้าพระบรมสาทิสลักษณ์แล้ว ทพ.วีระวัฒน์ สัตยานุรักษ์อ่านบทอาศิรวาท จากนั้นทุกคนยืนสงบนิ่งไว้อาลัยเป็นเวลา 89 วินาที ก่อนร่วมกันร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี

งานประชุมในปีนี้นับเป็นการแสดงเทคโนโลยีในทางทันตกรรมโดยเฉพาะงานด้าน CAD-CAM (computer-aided design and computer-aided manufacturing) ที่ผสมผสานความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มาประยุกต์ใช้ในงานทันตกรรม เช่นการใช้oral scannerและ3D printing เป็นต้นโดยนอกจากการบรรยายในหัวข้อดังกล่าวแล้วยังมีการจัดแสดงเทคโนโลยี CAD-CAM จากบริษัทตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย โดยจัดเป็น “Digital Pavillion” ในส่วนแสดงสินค้า ที่เปิดโอกาสให้ทันตแพทย์ที่เข้าร่วมประชุมได้มีโอกาสสัมผัสและทดลองใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ อย่างใกล้ชิด

หมอคะ

ฟันดำทำไงดี...?

๙๙

ทุกท่านน่าจะเคยพบเจอผู้ป่วยที่มาพบท่านถามท่านว่า..

หนูอยากดูสวยเหมือนใหม่ ดาวิกา หมอทำอะไรได้บ้างคะ?

ผมก็มีจะตอบไปว่า : การจะเป็นใหม่ ดาวิกา หนูจะต้องทำหลาย item นะครับ
ส่วนฟันไม่ต้องห่วง ผมทำได้เหมือนเดิม ที่เหลือ หนูต้องไปจัดการเอง แล้วยังฟัน
ที่ดำอะ หมอทำให้ขาวสวยได้นะครับ

๖๖

วันนี้จะมาเล่าเรื่องสนุกๆให้ฟังกันว่าด้วย “เรื่องฟันที่มีสึกล้ำกว่าปกติ”

ในฐานะที่เราหมักักในการดูแลให้ทุกคนสวยขึ้น ทุกวันที่ผมเจอฟันดำมักจะมีมาจากสาเหตุ 5 ประการ

1. ฟันรักษาราก ไม่ว่าจะใส่เดือยหรือไม่ก็คล้ำขึ้นทุกวัน ยิ่งนานยิ่งดำคล้ายๆ ใจคนเรา

2. ฟันรักษารากที่โดนย่ำยี้โดยเดือยโลหะ ดีหน่อยก็ทอง ไม่ค่อยซีมกระจาย หากเป็นโลหะรากถูกนานไปจะซีมทั่วฟันไปทั้งรากบวกกับที่คล้ำขึ้นอัตโนมัติอยู่ แล้วทำให้บางที่เป็นสีเขียวไปจนถึงน้ำตาลดำก็มี ถึงขั้นเรียกว่าดำทะลุเหงือกทะลุ ฟัน บางที่ฟัน root canal wall บางทำให้สีทะลุออกมา

3. PFM มักจะทำให้ขอบครอบตรง เหงือกดำๆ เจอบ่อยที่สุด ครอบฟัน แบบนี้นิยมนำมาปิดสีได้ดีเพราะว่า สามารถปิดได้ดีจริงๆ แต่ปัญหาคือมัน ดูไม่เป็นธรรมชาติ เป็นครอบฟันที่ดู เหมือนครอบฟันไม่เหมือนฟันทำแล้ว ยิ้มก็รู้ว่าทำฟัน ปัจจุบันจึงมีความ นิยมลดลง

4. เหงือกบางประเด็นนี้แก้ยากที่สุด หลายคนสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับเหงือกตำแหน่ง ที่เรียกว่า Biologic width (gingival sulcus, junctional epithelium and connective tissue attachment) เป็นเหงือกส่วนๆที่ทำหน้าที่ปิดรากฟัน ที่ดำหากความหนาเหงือกหนาก็ ปิดได้ดีบางคนเหงือกบางเห็นเป็นสี คล้ำๆตรงเหงือกรอบๆขอบครอบฟัน ประเด็นนี้หลายคนหลงผิดรู้ครอบ บอกว่าหาย ปรากฏไม่หาย เป็นเพราะ ประเมินผิดไม่รู้วัดจากไหน การแก้ไข ก็ต้องเสริมเหงือกให้หนา ก็จะบังได้

5. ฟัน tetra งานนี้เราเจอกันบ่อยๆ เรียนก็บ่อย แต่พูดเลย คนกลุ่มนี้กำลังจะหายไปจากโลก เพราะคนกลุ่ม นี้มักจะอายุช่วง 45 ขึ้นไปทั้งนั้นเนื่องจากสมัยนั้นยานี้ใช้กันเยอะ พอรู้ว่าฟันดำก็เปลี่ยนกัน แต่คนเหล่านี้ยังอยู่ อย่างน้อยก็สัก 20-30 ปีจากนี้ หมอฟันรุ่นหลังอาจจะไม่ค่อยได้เจอ ฟันกลุ่มนี้มีหลายสี ไปตั้งแต่เหลืองนิดหน่อย จนกระทั่งเป็นแถบสีน้ำตาลเข้ม การฟอกสีฟันช่วยได้ระดับหนึ่งจะให้หายเลยต้องกรอทำครอบฟัน ทำวีเนียร์ปิด สีก็ไม่ค่อยจะสวย มักจะออกมาเหมือน สีโถส้วม ถ้าไม่ขาวขนาดนั้นก็ปิดสีได้ยาก แต่โชคดีที่คนไข้กลุ่มนี้ผ่านโลก มาเยอะ มีอายุ ฟันสวยขึ้นนิดหน่อยก็ฟัน เราอาจจะโชคดีกัน แต่เอาจริงๆ ยิ้มมาก็รู้ว่าทำมา ดูเป็นธรรมชาติน้อย

จุดเริ่มต้น มีครอบฟัน PFM ที่สีไม่สวย
รูปร่างอัตราส่วนไม่ดีไม่เข้ากับหน้าผู้ป่วย

เมื่อรีครอบเสร็จก็เตรียมทำเทมโดยมี
สีเพื่อให้เหมือนธรรมชาติ

หลังจากให้สี staining และ เคลือบด้วย
MMA coating

ด้านในของเทมต้องใสสีขาวเพื่อปิดความ
ดำของฟันด้วย

เทมหลังยัด

การใช้ PFM เป็นการปิดสีที่ได้ผลชัดเจน แต่ไม่สวยและไม่เคยสวย นอกจากจะได้ช่างทำที่เก่ง มากๆหรือส่งไปทำที่ california ระดับเจ้าพ่อเจ้าแม่ของวงการถึงจะสวย ราคาก็สวยตามไปด้วย อันนั้นเราไม่เถียงสวยจริง แต่แหม หันกลับมามองตัวเองคลินิกห้องแถวมีรถไฟฟ้าผ่าน จะเอาอะไรไปส่งเมืองนอก Get real! เมื่อมันไม่สวยก็ต้องหาทางเลือกอื่นที่จับต้องได้สิ ตอนนี่วิทยาการล้ำหน้าแล้วระบบ e.max มีความสามารถในการปิดสีได้ดี วันนี้ก็จะขอแชร์ประสบการณ์เชื่อว่าจะเป็นประโยชน์กับผู้อ่านบ้างครับ

e.max ปิดสีได้มีอยู่ 2 shades คือ MO (medium opacity) and HO (High opacity) สี HO บาง 0.3 mm ก็สามารถปิดสีได้มืดไม่ว่าสีดำแค่ไหน ส่วน MO ต้องหนามากกว่า 0.5 mm เพื่อความแน่นอน สี LT อย่าได้ใช้เขียนนะปิดไม่หมดจะเห็นสีดำๆทันที e.max ข้อดีของเค้าคือจะดูสีฟันออกมานิดนึงประมาณครึ่งshade เช่น เราเลือกไป B1 ทำมา B1 บน model พอยึดปั๊บ ได้ B1.5 มันเลยดูธรรมชาติโดยอัตโนมัติเพราะเมื่อบาง จะดูสี ซึ่งหากใคร prep แบบผมคือ chamfer คอฟฟัน ceramic ก็จะมีบาง ฟันครอบก็จะกลายเป็น multishade โดยอัตโนมัติ แต่นั่นก็กลับกลายเป็นข้อเสียทันทีเมื่อเราต้องการปิดสี ซึ่งคอฟฟันจะดำกลางฟันและปลายจะสีตามที่เราเลือก อันนี้หากคนไข้ไม่ชอบก็ต้องรื้อออกกันทันที

การใช้ HO มาทำโครง 0.3 mm แล้ว Layering ทับทำให้เราสามารถ prep น้อย แต่ก็ยังปิดสีได้ ลองคิดว่าหากฟันบางเล็ก ต้องปิดสีทำยังไง? ถ้าเราprep ได้เยอะทำอะไรก็สวย แต่ปัจจุบันจะ prep เยอะไปทำไมเพราะเทคโนโลยีช่วยเราให้ง่ายขึ้น

เคล็ดลับจะนำเสนอนี้เปลี่ยนครอบฟัน เดิม พร้อม design รอยยิ้มใหม่ให้ ปรับขนาดฟันให้เหมาะสมขึ้น ดังนั้น เราจึงต้องมีการตัดเหงือกไปด้วย เราใช้โครง HO 1 บาง 0.3 mm เพื่อปิดสีฟันที่ดำ สังเกตว่าเราสามารถปิดได้หมด โชคดีว่าเคสนี้เหงือกหนาไม่สะท้อน

preparation

crown delivery appointment

final cementation

หวังว่าบทความนี้จะมีส่วนช่วยให้ท่านทั้งหลายมีไอเดียในการปิดสีฟันที่ดำและช่วยท่านในการรับมือกับเคสเหล่านี้ได้อย่างมั่นใจขึ้นครับ สามารถ follow เราใน page ได้นะครับ Tanawat dental academy (Facebook page)

TANAWAT RITKAJORN

ผศ.ทพ.ดร.สุจิต พูลทอง คณบดีคณะทันตฯ จุฬาฯ ผู้บริหารฯ คณาจารย์
ทันตแพทย์ นิสิต บุคลากร และประชาชน จัดพิธีถวายราชสักการะ ร่วมน้อมรำลึกในพระ
มหากรุณาธิคุณ และร่วมถวายอาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ณ
อาคารบรมนาถสรินศรีนครินทร์ คณะทันตฯ จุฬาฯ เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2559

คณะทันตฯ จุฬาฯ จัดกิจกรรมวันทันตสาธารณสุขแห่งชาติ ประจำปี 2559 โดยให้บริการตรวจและรักษาสุขภาพ
ในช่องปาก อุดฟัน ขูดหินปูน และถอนฟัน ให้แก่ประชาชนทั้งเด็กและผู้ใหญ่ โดยไม่คิดมูลค่าเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และเทิด
พระเกียรติแด่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี “พระมารดาแห่งการทันตสาธารณสุขไทย” และเพื่อเป็นการสืบสานพระ
ราชปณิธานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทางด้านทันตกรรมที่จะให้พสกนิกรชาวไทยมีสุขภาพช่องปากที่ดี ณ คณะ
ทันตฯ จุฬาฯ เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2559

พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

“โครงการฟื้นฟูเทียมคืบรอยยิ้มให้ผู้สูงวัยถวายพ่อของแผ่นดิน ระหว่างคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กับ กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์”

ศาสตราจารย์ ดร. ทพญ.วราพันธ์ บัวจีบ คณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และนายสมคิด สมศรี อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือใน “โครงการฟื้นฟูเทียมคืบรอยยิ้มให้ผู้สูงวัยถวายพ่อของแผ่นดิน” เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559 ณ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งการจัดทำบันทึกข้อตกลงในครั้งนี้ จัดทำเพื่อน้อมเกล้ากระหม่อมถวายเป็นพระราชกุศลและถวายพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และเป็นหนึ่งในโครงการมหิดลทำความดีถวายพ่อของแผ่นดินของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยเปิดให้บริการตรวจสอบช่องปากและใส่ฟันเทียมให้กับกลุ่มผู้สูงอายุที่ยากไร้ จำนวน 89 รายโดยไม่คิดมูลค่า

“โครงการมหิตลทำความดีถวายพ่อของแผ่นดิน” 2 ธันวาคม 2559

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิตล จัด 3 กิจกรรม เพื่อน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเป็นพระราชกุศล แด่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559 เวลา 8.30 น. ศาตราจารย์ ดร.ทพญ.วรานันท์ บัวจิบ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิตล นำคณะผู้บริหาร บุคลากร นักศึกษา ประชาชน เข้าร่วมถวายราชสักการะพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พร้อมกล่าวสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ และร่วมร้องเพลงพระราชาผู้ทรงธรรมร่วมกัน ในพิธีเปิดโครงการมหิตลทำความดีถวายพ่อของแผ่นดิน ณ บริเวณโถงชั้น 1 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษา คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิตล ถนนโยธี กรุงเทพฯ โดยโครงการดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จำนวน 3 กิจกรรม ได้แก่ “โครงการทันตฯ มหิตล ทำความดีบริจาคโลหิตถวายแด่พ่อหลวงรัชกาลที่ 9” เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และส่งเสริมให้บุคลากร นักศึกษา ประชาชน เริ่มต้นการเป็น “ผู้ให้” ด้วยการบริจาคโลหิต และเป็นการเพิ่มจำนวนโลหิตสำรองให้เพียงพอต่อความต้องการใช้โลหิต ของธนาคารเลือด สภากาชาดไทย โดยมีหน่วยเคลื่อนที่บริจาคโลหิต โรงพยาบาลราชวิถี มารับบริจาคโลหิต

กิจกรรมที่สองได้แก่ “โครงการฟันเทียมคืนรอยยิ้มให้ผู้สูงวัยถวายพ่อของแผ่นดิน” ซึ่งโรงพยาบาลทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิตล ดำเนินการร่วมกับกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้บริการตรวจสอบสุขภาพช่องปากและใส่ฟันเทียมให้กับกลุ่มผู้สูงอายุที่ยากไร้

โดยไม่คิดมูลค่าจำนวน 89 ราย โดยในวันดังกล่าวมีผู้สูงอายุจำนวน 20 ราย ที่ผ่านการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการฯ มารับการตรวจสอบสุขภาพช่องปากเบื้องต้น ณ คลินิกส่งเสริมสุขภาพ ชั้น 2

นอกจากนี้คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิตล ยังได้เปิดให้บริการทางทันตกรรมโดยไม่คิดมูลค่าแก่ประชาชนทั่วไปใน “โครงการสุขภาพฟันดี สดุดีพ่อหลวง” ตั้งแต่เวลา 8.00-12.00 น. ณ โรงพยาบาลทันตกรรม มหาจักรีสิรินธร ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐม ในวันดังกล่าวอีกด้วย

Congratulation news

นิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาฯ ได้รับรางวัลที่ 1

“Global Clinical Case Contest in Asia Region 2016-2017” ในระดับนานาชาติ

ทญ.พัชรา โพธิ์ศรีทอง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาเอ็นโดดอนต์ ภาควิชาทันตกรรมหัตถการ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับรางวัลที่ 1 “Global Clinical Case Contest in Asia Region 2016-2017” โดยได้รับรางวัลเป็นเงินสด US\$1,000 รวมทั้งภาควิชาทันตกรรมหัตถการ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะมหาวิทยาลัยต้นสังกัดจะได้รับผลิตภัณฑ์ของบริษัท Dentsply Sirona มูลค่า US\$ 1,000 เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2559 ณ หอประชุมของ The Prince Philip

Dental Hospital, Sai Ying Pun city, Hong Kong ทั้งนี้ผู้เข้าแข่งขัน และอาจารย์ที่ปรึกษาได้รับการเชิญให้ไปแข่งขันในรอบ final global competition รายการ “Global Clinical Case Contest” ณ ประเทศเยอรมัน ในวันที่ 26 มิถุนายน 2560 อีกด้วย

นิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาฯ ได้รับรางวัลที่ 2

“Dentsply Sirona University Endodontic Case Contest in Asia Region 2016” ในระดับนานาชาติ

ทญ.อัจฉรา อิงประพันธ์กร นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาเอ็นโดดอนต์ ภาควิชาทันตกรรมหัตถการ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ได้รับรางวัลที่ 2 ในการประกวด “Dentsply Sirona University Endodontic Case Contest in Asia Region 2016” โดยได้รับรางวัลเป็นเงินสด US\$ 800 และเครื่อง X-Smart plus มูลค่า 77,040 บาท รวมทั้งทางภาควิชาทันตกรรมหัตถการ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะมหาวิทยาลัยต้นสังกัดยังจะได้รับ DENTSPLY endodontic products จากบริษัท Dentsply Sirona มูลค่า US\$ 1,000 เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2559 ณ หอประชุมของ The Prince Philip Dental Hospital, Sai Ying Pun city, Hong Kong

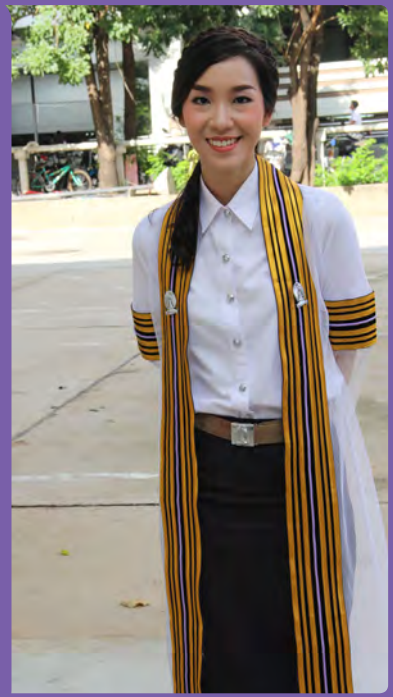

Congratulation news

ผศ.ทพ.ดร.สุจิต พูลทอง คณบดีคณะทันตฯ จุฬาฯ เป็นประธานในพิธีมอบประกาศนียบัตรแก่ผู้ช่วยทันตแพทย์
ที่สำเร็จการฝึกอบรม “โครงการฝึกอบรมผู้ช่วยทันตแพทย์ รุ่นที่ 14” มีผู้สำเร็จการฝึกอบรมทั้งสิ้นจำนวน 41 ราย ณ ห้องประชุม
สี สิริสิงห ชั้น 2 อาคารสมเด็จย่า 93 เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2559

คณะทันตฯ จุฬาฯ จัดงานแสดงความยินดีกับบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ รุ่นที่ 72 โดยมีคณาจารย์ นิสิต และ
ญาติบัณฑิตมาร่วมแสดงความยินดีกันเป็นจำนวนมาก เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2559

พันธุกรรมบำบัด

หรือ

ยีนบำบัด Gene Therapy

ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในปัจจุบันมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีงานวิจัยงานทางการแพทย์ออกมาอย่างต่อเนื่อง เมื่อนักวิทยาศาสตร์ค้นพบว่าร่างกายมนุษย์มียีนที่คอยควบคุมการทำงานของร่างกายประมาณ 19,000 – 20,000 ยีน และเมื่อยีนมีความผิดปกติ จะทำให้การทำงานของร่างกายผิดปกติไปด้วย ซึ่งความผิดปกติของยีนเหล่านี้ทำให้เกิดโรคทางพันธุกรรมในคนมากกว่า 6,000 ชนิด จึงเกิดแนวคิดในการรักษาโรคแบบใหม่ เพื่อรักษาโรคที่เกิดจากความผิดปกติทางพันธุกรรม โดยการแก้ไขที่ยีนหรือสารพันธุกรรม เรียกว่า “พันธุกรรมบำบัด หรือ ยีนบำบัด” อันเป็นการรักษาโรค โดยเปลี่ยนแปลงยีน ถ่ายยีนที่เป็นประโยชน์เข้าไปกำหนดที่แทนยีนที่ผิดปกติ ซึ่งถือว่าเป็นการแก้ไขตรงจุดที่ต้นเหตุของโรคมากที่สุด คิดง่าย ๆ ก็คือ ใชยีนที่มีคุณภาพดีเป็นยารักษาโรคนั่นเอง

โรคที่อาจรักษาได้โดยยีนบำบัด ได้แก่...

1. โรคทางพันธุกรรม (Genetic disorders)

โรคทางพันธุกรรมที่สามารถรักษาได้ด้วยวิธีนี้มักเป็นโรคที่เกิดจากความผิดปกติของยีนเดี่ยว (Mendelian disorders) เช่น โรคฮีโมฟีเลีย ที่มีเลือดออกง่ายและหยุดยาก การรักษาใช้การแทนที่ยีนที่ผิดปกติด้วยยีนที่ปกติ เรียกว่า การแทนที่ยีน (Replacement therapy)

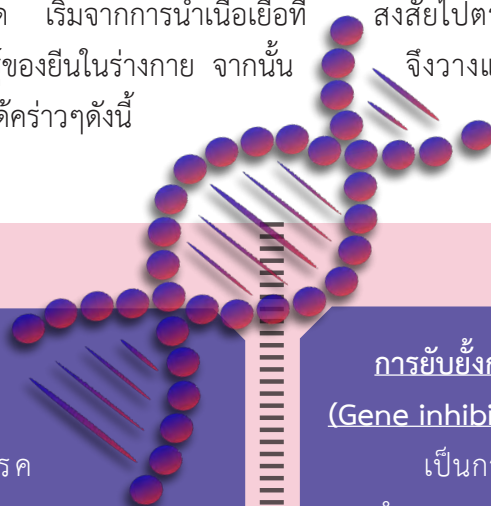
โรคมะเร็งก็เกิดจากสาเหตุทางพันธุกรรม เนื่องจากยีนบางตัวบกพร่อง ทำให้เซลล์แบ่งตัวซ้ำกันหลายครั้ง ทำให้เนื้อเยื่อเติบโตมากเกินไป จนในที่สุดเซลล์จะเติบโตมากขึ้นจนไม่สามารถควบคุมได้ แต่เนื่องจากมะเร็งเป็นโรคที่เกิดจากหลายปัจจัย หรืออาจเกิดจากความผิดปกติที่หลาย ๆ ยีน ทำให้การแก้ไขความผิดปกติทุก ๆ ตำแหน่งจึงทำได้ยากกว่าการรักษาความผิดปกติแบบยีนเดี่ยว เพราะต้องใชยาในการรักษาหลายตัว

2. โรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสชนิดต่าง ๆ (Virus infected diseases)

เช่น ไวรัสตับอักเสบบี (Hepatitis B virus) ใช้ยีนบำบัดในการรักษาโรคติดเชื้อไวรัสเหล่านี้โดยใส่ยีนต้านไวรัสลงไปในเซลล์ที่ติดเชื้อไวรัสทำให้เซลล์นั้น ๆ ให้ต่อต้านการติดเชื้อไวรัสได้

ขั้นตอนการรักษาด้วยยีนบำบัด เริ่มจากการนำเนื้อเยื่อที่สงสัยไปตรวจหาความผิดปกติของรหัสพันธุกรรม หรือดีเอ็นเอ ที่ทำให้เกิดการกลายพันธุ์ของยีนในร่างกาย จากนั้นจึงวางแผนการรักษาว่าจะเลือกใช้วิธีการรักษาแบบใด เราอาจแบ่งประเภทยีนบำบัดได้คร่าวๆดังนี้

การเพิ่มการทำงานของยีน (Gene augmentation therapy)

เหมาะสำหรับการรักษาโรคที่เกิดจากการทำงานของยีนลดลง ทำให้ร่างกายขาดขาดโปรตีน (สร้างมาจากยีน)และไม่สามารถทำงานได้เป็นปกติ การบำบัดด้วยยีนจึงมีเป้าหมายในการเพิ่มจำนวนยีนให้สร้างโปรตีนทดแทนในระดับที่เพียงพอต่อการทำหน้าที่ตามปกติ

การยับยั้งการทำงานของยีน (Gene inhibition therapy)

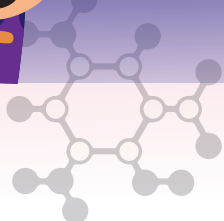
เป็นการรักษาโรคที่มีเป้าหมายในการขัดขวางการทำงานของยีนที่ผิดปกติ หรือไปยับยั้งการทำงานของยีนมะเร็ง

การเปลี่ยนยีนในเซลล์ร่างกาย (Somatic gene therapy)

ทำได้โดยนำเซลล์ออกจากร่างกายผู้ป่วย ทำการปรับเปลี่ยนยีนนอกร่างกายและนำเซลล์ถ่ายเข้าสู่ร่างกายผู้ป่วยอีกครั้ง มีผลเฉพาะกับผู้ที่ได้รับการรักษาด้วยยีนนั้นเท่านั้น ไม่มีผลต่อลูกหลานในอนาคต

การเปลี่ยนยีนในเซลล์สืบพันธุ์ (Germ line gene therapy)

ใช้รักษาโรคที่สามารถส่งผ่านไปยังเซลล์ลูกหลานได้ แต่วิธีนี้ยังเป็นที่ถกเถียงถึงปัญหาทางจริยธรรมหลายประการ

วิธี

การนำยีนใส่เข้าไปในเซลล์ที่ต้องการและทำหน้าที่ในเซลล์นั้น มีหลายทาง อาทิ การฉีดยีนเข้าไปในเซลล์โดยตรง (Microinjection) การใช้กระแสไฟฟ้าทะลวงผิวของเซลล์ (Electroporation) การใส่ยีนโดยใช้เซลล์ไขมันขนส่ง (Liposomal transfer) การใส่ยีนเข้าไปในเซลล์โดยใช้เชื้อไวรัสนำเข้าสู่เซลล์ (Viral-mediated Delivery Systems) เช่น รีโทรไวรัส (Retroviruses) อะดีโนไวรัส (Adenovirus) หรือ ไวรัสเริม (Herpes Simplex Virus) เป็นต้น

การรักษาแบบพันธุกรรมบำบัดมีผลข้างเคียงน้อย แตกต่างจากการรักษาแบบวิธีเดิม เช่น เคมีบำบัด ซึ่งเป็นการให้ยาฆ่าเซลล์มะเร็งทั้งร่างกายไม่จำเพาะเจาะจง ซึ่งเซลล์ปกติในร่างกายและระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายจะถูกทำลายไปด้วย ผู้ป่วยมักมีผมร่วง อาเจียน อ่อนเพลีย ไม่สามารถใช้ชีวิตหรือทำกิจกรรมทำงานได้อย่างปกติ ขณะที่การรักษาในแบบยีนบำบัดเป็นการให้ยารักษาที่ออกฤทธิ์เฉพาะเป้าหมายเพื่อควบคุมการแบ่งตัวและการเจริญเติบโตของเซลล์ที่ผิดปกติ โดยไม่ทำอันตรายเซลล์ปกติ การออกฤทธิ์อย่างจำเพาะเจาะจงที่ยีนที่ผิดปกตินี้ จึงทำให้ยีนบำบัดมีผลข้างเคียงน้อยกว่าการรักษาแบบดั้งเดิม หรือเรียกว่า เป็นการรักษาแบบตรงเป้าหมาย “Targeted therapy” อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดในการนำยีนใส่เข้าไปในเซลล์ร่างกายคน คือ ประสิทธิภาพในการสร้างโปรตีนของยีนใหม่ที่ใส่เข้าไป อาจได้ผลเพียง 10-30 เปอร์เซ็นต์ อีกทั้งมีระยะเวลาที่ยีนใหม่จะทำงานอยู่ในร่างกายสั้นเกินไป เช่น มีระยะเวลาเป็นวันหรือเดือนเท่านั้น

ยีนบำบัดกับการรักษาทางทันตกรรม

ทางทันตกรรมมีการนำยีนบำบัดมาใช้ในการเสริมสร้างกระดูก ในผู้ป่วยโรคปริทันต์ ใช้ในการรักษาโรคต่อมน้ำลาย ผู้ป่วยที่มีน้ำลายน้อยจากการฉายรังสีรักษามะเร็งใบหน้าและลำคอ การรักษากระดูกขากรรไกร การจัดฟันให้ฟันเคลื่อนที่ได้เร็วขึ้น และการสร้างฟันซี่ใหม่ขึ้นมาทดแทนฟันที่สูญเสียไป

ถึงแม้ในปัจจุบันยีนบำบัดในงานทันตกรรมจะนำมาใช้อยู่ในวงจำกัด แต่การรักษาทางเลือกใหม่นี้เป็นเป็นการรักษาที่มีศักยภาพสูงและมีโอกาสที่จะพัฒนามาใช้อย่างเป็นรูปธรรมได้จริงในอนาคต

ผศ.ดร.พัฒนวิธรา พรทวีทัศน์

อาจารย์ประจำภาควิชาสรีรวิทยา คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จบการศึกษาปริญญาตรีและประกาศนียบัตรจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาโทและเอก จากมหาวิทยาลัย King's College London ประเทศสหราชอาณาจักร

ศิษย์เก่าทันตแพทย์ มข.

แจ้งควำรางวัลระดับอาเซียน

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอแสดงความยินดีกับ ทันตแพทย์หญิง เพ็ญพิชชา อางฤทธิรงค์ ควำรางวัลที่ 3 Third prize ด้านการวิจัย ในงาน The 2nd China-ASEAN Excellent Young Dental Student Forum ซึ่งจัดร่วมกับ The 5th China-ASEAN Forum on Dentistry ณ เมืองหนานนิง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ทันตแพทย์หญิงเพ็ญพิชชา อางฤทธิรงค์ เป็นศิษย์เก่าทันตแพทย์ มข. รุ่นที่ 31 เป็นทันตแพทย์ผู้มีความสามารถ และเคยควำรางวัลระดับคณะ และระดับประเทศมาแล้ว คือ

รางวัลชนะเลิศอันดับ 1 การประกวดในโครงการ Research Fantasia Season VII 2015 ชื่อผลงาน “ผลของกรดลอริกในรูปแบบเจลต่อการยับยั้งเชื้อสเตรปโตคอคคัส มิวแทนส์ ในห้องปฏิบัติการ” (Inhibitory effects of lauric acid in gel preparation on Streptococcus mutans : An in vitro study) โดยมีผู้ร่วมทีมวิจัย คือ นทพ.สุภักดิ์ กิ่งรุ่งเพชร นทพ.เสาวภาค ตั้งบุรณกุล มีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รศ.ดร.ทพญ.อาภา จันทรเทวี รศ.ดร.ทพญ.อารียา รัตนทองคำ ผศ.ดร.นาฏศจี นวลแก้ว มีอาจารย์ที่ปรึกษาสถิติ ศ.ดร.มาลินี เหล่าไพบูลย์

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ 1 จากการประกวด THE D.A.T-Colgate RESEARCH AWARD 2015 ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ของทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย จัดขึ้น ณ Centara Grand at CentralWorld กรุงเทพฯ

โดยครั้งนี้ เป็นตัวแทนของประเทศไทยไปแข่งขัน The 2nd China-ASEAN Excellent Young Dental Student Forum และควำรางวัลที่ 3 ด้านการวิจัย (Third prize) จากผู้เข้าประกวดซึ่งส่วนใหญ่เป็นทันตแพทย์ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาเอก จากประเทศต่างๆ ทั้งในกลุ่มประเทศอาเซียน จีน ฮองกง ไต้หวัน ยุโรปและสหรัฐอเมริกา รวม 15 ประเทศ 26 ผลงาน ทันตแพทย์หญิงเพ็ญพิชชา อางฤทธิรงค์ ถือเป็นทันตแพทย์น้องใหม่ที่มากด้วยความสามารถและเป็นตัวแทนจากประเทศอาเซียนเพียงคนเดียวที่ควำรางวัลดังกล่าว นับเป็นรางวัลสูงสุดของทันตแพทย์ระดับปริญญาตรีอีกด้วย

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอร่วมแสดงความยินดีและร่วมชื่นชมกับควำสำเร็จในครั้งนี้

ก้าวที่กล้า...สจ.ชุมพรตลอดโปรเจกต์อดเหลืกตัดฟันแพชั่นฟรี

หวังรวมเบาะแสจัดการต้นตอ

วันที่ 24 พ.ย. ที่ผ่านมามีที่ประชุมทันตแพทย์และทันตภิบาลจังหวัดชุมพร นำโดย ทพ.สุเทพ ภูติประวรรณ หัวหน้างานทันตสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชุมพร ได้หารือเกี่ยวกับสภาพปัญหาทางานค้ำครองผู้บริโภครู้สึกที่เรื้อรังในจังหวัดชุมพรมานาน ทั้งฟันปลอมเถื่อน, ร้านจัดฟันแพชั่น, การเฝ้าระวังผู้ไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตกรรมทำงานในคลินิก, การสวมสิทธิ์ทำงานแทนผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตกรรม ขึ้น 2

ที่ประชุมมีข้อสรุป 2 ข้อ ประการแรกคือ ผลักดันงานค้ำครองผู้บริโภครู้สึกอย่างจริงจัง ผ่านการตั้งคลังข้อมูลงานค้ำครองผู้บริโภครู้สึกทางทันตกรรม จังหวัดชุมพร สำหรับรวบรวมเบาะแสการกระทำความผิดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพช่องปากของประชาชนให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปราบปรามต่อไป ประการที่สองคือ มีนโยบายให้โรงพยาบาลรัฐทุกแห่ง ร่วมกันเฝ้าระวังผลกระทบจากการจัดฟันแพชั่นโดยจัดให้มีบริการถอดเหลืกจัดฟันแพชั่นที่โรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดชุมพรทุกแห่ง โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย มีผลในช่วงเดือน ธ.ค. 59 นี้

กิจกรรมจากพิษณุโลก...

๑. หน่วยทันตกรรมพระราชทานฯ คณะทันตแพทยศาสตร์ ม.นเรศวร ออกให้บริการตรวจฟัน อุดฟัน ขูดหินปูน ถอนฟัน ผ่าฟันคุด และให้คำปรึกษาด้านทันตสุขภาพ แก่ประชาชนทั่วไป ดังนี้

- วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ เทศบาลเมืองปางมะค่า อ.ชาณุวรลักษบุรี จ.กำแพงเพชร
ผู้รับบริการทั้งหมด ๓๔๗ คน

- วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ สถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งวังทอง อ.วังทอง จ.พิษณุโลก ผู้รับบริการทั้งหมด ๓๓๗ คน

- วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ วัดปลักแรด ต.ปลักแรด อ.บางระกำ ผู้รับบริการทั้งหมด ๒๘๖ คน

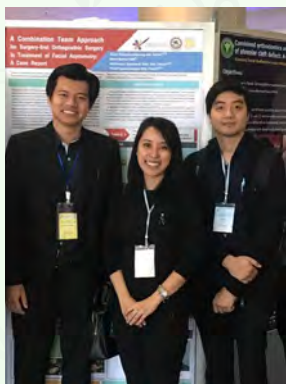
พิธีพระราชทานปริญญาบัตร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ แทนพระองค์ ไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๘ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ อาคารอเนกประสงค์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำนวน ๒ คน และระดับปริญญาตรี จำนวน ๕๓ คน

การประชุม“การเสริมสร้างศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยปากแหว่งเพดานโหว่ Empowerment of Cleft Care”

ณ โรงพยาบาลทหารอากาศนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ ๒๘ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ดังนี้

- อ.ทพญ.พรสุตา หน่อไชย ทพ.ปิยชาติ ใจชุ่ม นทพ.ภัทชา ศรีสุเมธชัย และนทพ.อัจฉรา สิงห์คำ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศในการนำเสนอผลงานโปสเตอร์ ประเภท Research ชื่อผลงาน “Development of instant media and mobile Application for Supporting Patients, Care Takers and Medical Team in Naresuan University Cleft and Craniofacial Center (NUCCC)”

- อ.ทพ.พิชิต งามวรรณกุล อ.ทพญ.รัชวรรณ ตันศลารักษ์ และทพ.มรุต บ้านไร่ ร่วมด้วย อ.นพ.ศรัณย์ วรศักดิ์วุฒิพงษ์ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศในการนำเสนอผลงานโปสเตอร์ ประเภท Case-Report ชื่อผลงาน “A Combination Team Approach for Surgery-first Orthognathic Surgery in treatment of facial asymmetry- A case report”

งานสัมมนาวิชาการทันตสาธารณสุข และรับน้องภาคใต้ ...

The fantastic four

ถือได้ว่าเป็นความตั้งใจและปณณวาทในการดำเนินกิจกรรมของ คณะกรรมการทันตสาธารณสุขภาคใต้มาโดยตลอด ที่อยากให้มีกิจกรรมดีดีหมุนเวียนสลับเปลี่ยนไปในแต่ละจังหวัดในภาคใต้ ในปีนี้พวกเราพี่น้องชาวทันตสาธารณสุขจังหวัดสงขลามีนามินดี และเต็มใจอย่างยิ่งสำหรับการต้อนรับพี่น้องทั้งภาคใต้เข้าสู่ ดินแดนแห่ง นกน้ำเพลินตา สมิหลาเพลินใจเมืองใหญ่สองทะเล เสน่ห์สะพานป่า ศูนย์การค้าแดนใต้

กิจกรรมที่เกิดขึ้นในปีนี้ได้แก่

1. งานวิชาการทันตสาธารณสุข เป็นกิจกรรมที่ถ่ายทอดผลงานและความประทับใจจากคนทำงานในจังหวัดต่างๆของภาคใต้ ซึ่งแต่ละคนแต่ละผลงานก็ล้วนมีบริบทในการทำงานที่น่าสนใจ มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ โดยมีทีมวิทยากรชั้นสุดยอดระดับประเทศ มาแสดงทรรศนะ แลกเปลี่ยนประสบการณ์

2. งานรับน้องทันตบุคลากรใหม่ภาคใต้ กิจกรรมนี้เป็นการพบกันครั้งแรกสำหรับหนุ่มหน้า สาวสวยที่ตัดสินใจลงหลักปักฐานที่ดินแดนด้ามขวานทองที่มีเอกลักษณ์ที่สุดสุด

3. งานจัดซื้อวัสดุทันตกรรม ระดับภาคใต้ ที่มีแนวความคิด คือได้ของดีที่

ถูกใจในราคาที่เหมาะสม โดยในแต่ละปีสามารถที่จะประหยัดงบประมาณของทางราชการได้เป็นหลักร้อยร้อยล้าน

4. งานมุทิตาจิตสุดอลังการ สำหรับพี่ใหญ่ใจดีที่ถึงเวลาต้องเกษียณอายุราชการ ทั้งสามท่านที่เกษียณอายุราชการในปีนี้เป็น พี่ชวลิต วโนทยาโรจน์, พี่สงวน ก่อธรรมนิเวศน์และ พี่ธณินทร์ จรัสจรวงเกียรติ ในบรรยากาศงานวัด สนุกสนาน และอบอุ่นในอารมณ์ย้อนยุค

ขอขอบคุณผู้เข้าร่วมเหตุการณ์อันน่าอัศจรรย์ใจทั้งสิ้น จำนวนกว่าห้าร้อยท่านจากทุกแห่งทุกพื้นที่ในดินแดนด้ามขวานทองแห่งนี้..... ปีหน้า เตรียมตัวพบกับ ดินแดนที่ถูกขนานนามว่าประตูสู่ภาคใต้

พบกันที่ชุมพร.....รับรอง สนุกแน่นอน

การให้บริการใส่ฟันเทียม แก่ผู้ด้อยโอกาสในท้องถิ่นทุรกันดาร

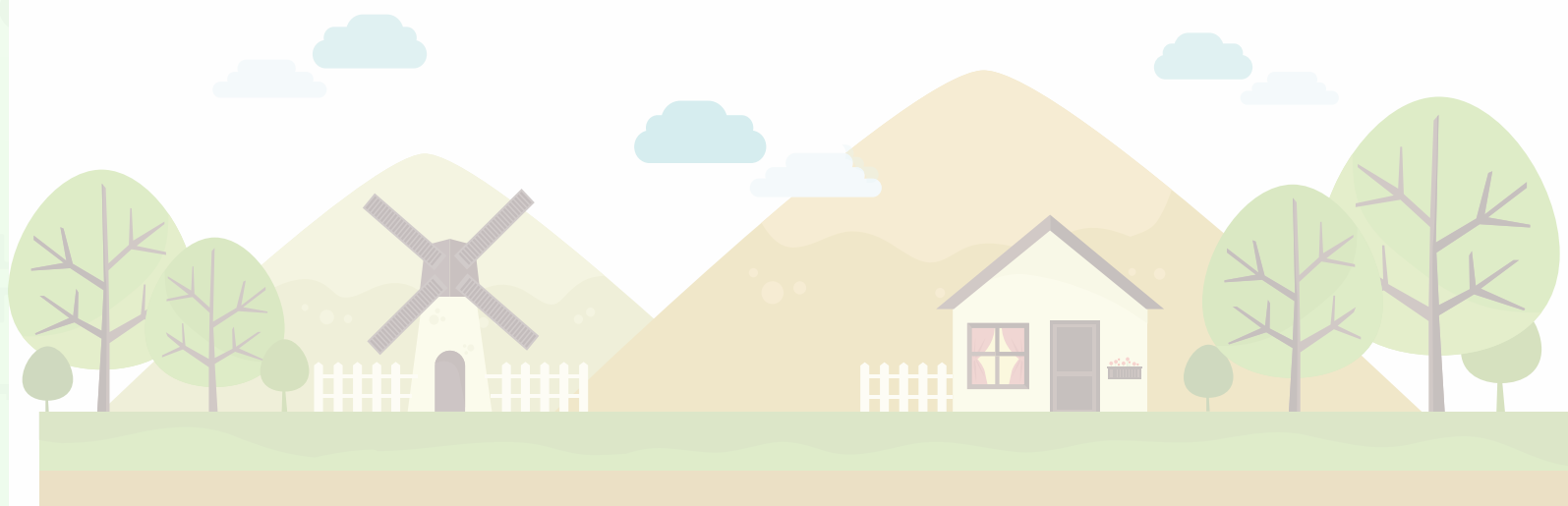
โดยหน่วยทันตกรรมพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระบรมโกศ

สรรพวิชญ์ นามะโณ

หน่วยทันตกรรมพระราชทานได้ออกให้บริการด้านทันตกรรมแก่ประชาชนผู้ด้อยโอกาส ในท้องถิ่นทุรกันดาร โดยไม่ได้คิดมูลค่าใดๆ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 โดยในระยะเริ่มแรกนั้น งานบริการทันตกรรม จำกัดอยู่เพียง การตรวจฟัน การถอนฟัน การถอนฟันคุด การขูดหินปูน การอุดฟัน การรักษาโรคฟัน การให้ความรู้ทันตสุขศึกษาเท่านั้น โดยยังไม่มีบริการใส่ฟันเทียม ทำให้ผู้ป่วยจำนวนหนึ่งที่ไม่มียาฟันที่จะไปใส่ฟันเทียมตามคลินิก หรืออยู่ห่างไกลจากงานบริการทางทันตกรรม สูญเสียโอกาสที่จะได้รับบริการการใส่ฟันเทียมจากหน่วยทันตกรรมพระราชทาน

การสูญเสียฟันของผู้ป่วย จะมีผลกระทบต่อระบบการบดเคี้ยว การออกเสียงและบุคลิกภาพของผู้ป่วย ดังนั้น การให้บริการใส่ฟันเทียมแก่ผู้ป่วยที่อยู่ในถิ่นห่างไกล และไม่มีเงินพอที่จะไปใส่ฟันตามคลินิกเอกชน จึงเป็นการช่วยเหลือผู้ป่วยโดยตรงทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้เป็นปกติสุขในสังคม

ดังนั้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 หน่วยทันตกรรมพระราชทานจึงได้จัดตั้งหน่วย ใส่ฟันขึ้นอีกหน่วยหนึ่ง เพื่อให้บริการการใส่ฟันเทียมแก่ประชาชนผู้ด้อยโอกาสในท้องถิ่นทุรกันดาร โดยไม่ได้คิดมูลค่าใดๆโดย และเริ่มออกให้บริการประชาชนครั้งแรกใน 4 อำเภอของจังหวัดชัยภูมิ คือ อ.ภูเขียว อ. บำเหน็จณรงค์ อ.ระหว และ อ. หนองบัวแดง ซึ่งในระยะแรกจะให้บริการเฉพาะผู้ที่สูญเสียฟันหน้าไปเท่านั้น (ซึ่งสามารถให้บริการแก่ผู้ป่วยที่ถอนฟันหน้าไปนานแล้ว หรือต้องการจะใส่แบบทันที่หลังถอนฟันก็ได้) และใช้กระบวนการคล้ายการทำ retainer ของงานจัดฟัน คือ ใช้การโรยอะคริลิกแบบแข็งตัวได้ในอุณหภูมิห้อง (self-cure acrylic resin) เพื่อเป็น base-plate ยึดติดกับซี่ฟันเทียมจากแผงฟัน ซึ่งจะแข็งแรงพอที่จะใช้ในช่องปากได้ แต่ไม่สามารถทนแรงบดเคี้ยวในฟันหลังได้

การให้บริการจะเริ่มประมาณ 8 โมงเช้า โดยให้ผู้ป่วยมาพิมพ์ปากและเทียบสีฟัน จากนั้นบุคลากรในหน่วยก็จะเทปูนใส่รอยพิมพ์ เรียงฟัน โรยplate นำเข้าหม้ออัดความดัน แล้วจึงนำฟันเทียมมาขัดแต่งให้เรียบร้อย ก่อนใส่ฟันให้กับผู้ป่วย ซึ่งกระบวนการทั้งหมดนี้จะเสร็จสิ้นภายในวันเดียว โดยในระยะแรกสามารถใส่ฟันเทียมให้ผู้ป่วยได้ไม่ต่ำกว่าวันละ 30 ท่าน และบางคนจะใส่ทั้งข้างบนและล่าง โดยอำเภอที่ใส่ฟันเทียมมากที่สุดคือที่ อ. ภูเขียว จำนวน 42 ท่าน แต่ในปัจจุบันจำนวนทันตแพทย์ ผู้ช่วยทันตแพทย์และเทคนิคเขียนอาสาสมัครได้เพิ่มขึ้นจนสามารถให้บริการได้ถึงวันละประมาณ 100 คน

ในปี พ.ศ. 2548 ทางหน่วยฯ ได้เพิ่มการให้บริการแก่ผู้ป่วยที่สูญเสียฟันหลังด้วย (โดยใช้อะคริลิกแบบแข็งตัวได้ด้วยความร้อน) และการให้บริการนี้ในระยะแรก จะให้ทางจังหวัดเป็นผู้พิมพ์ปากและบันทึกความสัมพันธ์ ของขากรรไกรบนและล่างมาให้ จากนั้นทางหน่วยฯ จะนำมาส่งห้องปฏิบัติการ เพื่อทำฟันเทียมให้แล้วเสร็จ จากนั้นจึงนัดแนะให้ผู้ป่วยที่พิมพ์ปากไว้ ให้มารับฟันเทียมจากทันตแพทย์ตามวันและเวลาที่หน่วยฯ ลงปฏิบัติงานในอำเภอ นั้นๆ ดังนั้นนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 การ

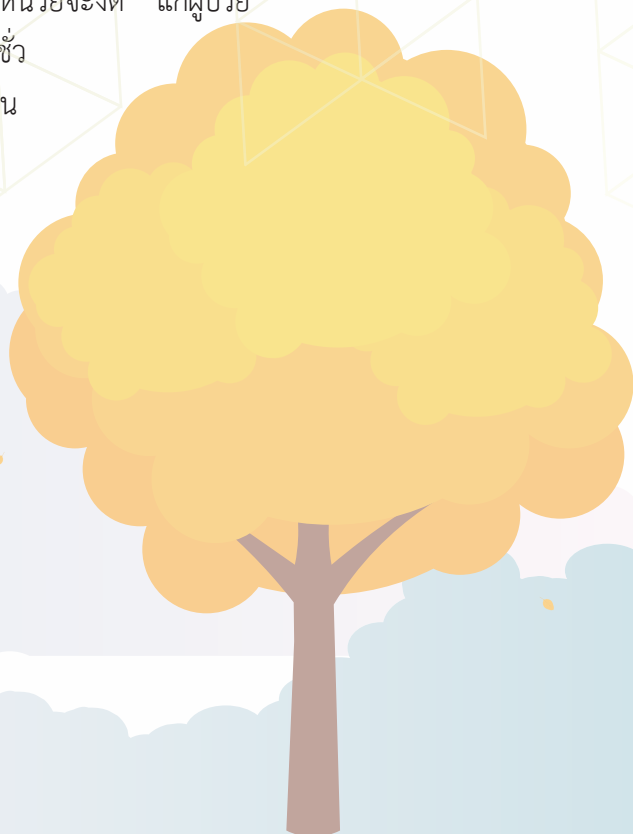
บริการของหน่วยใส่ฟันจะมีสองประเภท คือการใส่ฟันเทียมชั่วคราวถอดได้เฉพาะ ฟันหน้า และ การใส่ฟันเทียมชั่วคราวถอดได้ทั้งฟันหน้าและฟันหลัง

ในปี 2555 ทางหน่วยฯ เพิ่มการให้บริการฟันเทียมทั้งปากด้วย (เริ่มใส่ฟันเทียมทั้งปากครั้งแรกที่จังหวัดนครพนม) โดยในการให้บริการนี้ ทันตแพทย์ใส่ฟันของหน่วยฯ จะต้องเดินทางไปจังหวัดนั้นๆ ก่อนวันที่หน่วยทันตกรรมพระราชทานจะลงปฏิบัติงาน เช่น ถ้าหน่วยทันตกรรมพระราชทานจะลงปฏิบัติการในพื้นที่ประมาณอาทิตย์ที่ 3 ของ เดือนพฤศจิกายน ทันตแพทย์ใส่ฟันของหน่วยฯ ก็จะเดินทางมาพิมพ์ปากและทำขั้นตอนอื่นๆ ที่จำเป็น ก่อน ประมาณกลางเดือนตุลาคม เพื่อว่าเมื่อเดินทางกลับจะได้มีเวลาพอที่จะส่งงานไปห้องปฏิบัติการทำฟันเทียมให้แล้วเสร็จพร้อมใส่ และเมื่อถึงเวลาที่หน่วยลงปฏิบัติงาน คือประมาณอาทิตย์ที่ 3 ของ เดือน พฤศจิกายน ทันตแพทย์ใส่ฟันก็จะได้ใส่ฟันเทียมให้ผู้ป่วยได้ และในปี พ.ศ. 2555 และ พ.ศ. 2556 นั้น หน่วยจะงดการให้บริการการใส่ฟันเทียมชั่วคราวถอดได้ทั้งฟันหน้าและฟันหลังออกก่อน และหันมา

เน้นการให้บริการการใส่ฟันเทียมทั้งปากแทน

โดยในการปฏิบัติงาน ทางหน่วยจะแบ่งผู้ป่วยออกเป็นสองพวก พวกแรกจะเป็นการใส่ฟันเทียมทั้งปากให้แล้วเสร็จใส่ได้ภายในการปฏิบัติงานเพียงแค่ 1 วัน อีกพวกหนึ่งจะเป็นการใส่ฟันเทียมทั้งปากให้แล้วเสร็จได้โดยผู้ป่วยจะมาพบทันตแพทย์เพียงแค่ 2 วัน

- พวกแรก จะมาพบทันตแพทย์ใส่ฟันที่หน่วยใส่ฟัน ณ วันที่หน่วยทันตกรรมพระราชทานลงปฏิบัติการ และจะเริ่มต้นพิมพ์ปาก ทำถาดพิมพ์ปาก พิมพ์ขอบ (border molding) พิมพ์ปากครั้งสุดท้าย เทแบบปูน ทำแท่นกัด (occlusion rims) บันทึกความสัมพันธ์แล้ว mount เข้าในเครื่องจำลองการสบฟัน (articulator) ทำการเรียงฟัน เสร็จแล้วลองฟันในปาก แล้วจึงนำไปลงพลาสติก เพื่อเปลี่ยนสีผิวเป็นอะคริลิก โดยใช้อะคริลิกที่แข็งตัวด้วยไมโครเวฟ เมื่อได้ฟันเทียมแล้วเสร็จ จึงนำมาลองใส่ในผู้ป่วย ทำ clinical remount แล้วจึงให้คำแนะนำการใช้ฟันเทียมทั้งปากแก่ผู้ป่วย

- พวกที่สอง จะมาพบทันตแพทย์
ใส่ฟัน 2 ครั้ง ครั้งแรกจะมาพบทันตแพทย์
เพื่อพิมพ์ปาก ทำถาดพิมพ์ปาก พิมพ์ขอบ
(border molding) พิมพ์ปากครั้งสุดท้าย
เทแบบปูน ทำแท่นกััด(occlusion rims)
บันทึกความสัมพันธ์ พร้อมกับเลือกสีฟัน
จากนั้นทันตแพทย์จะนำงานที่ได้กลับ
กรุงเทพเพื่อนำไปส่งห้องปฏิบัติการเพื่อให้
ทำฟันเทียมให้เสร็จพร้อมใส่ จากนั้นเมื่อ
หน่วยทันตกรรมพระราชทานฯ ลงปฏิบัติ
งาน ทันตแพทย์ก็จะนำฟันเทียมทั้งปาก
ที่ทำมาแล้วนั้นนำมาลองใส่ในผู้ป่วย ทำ
clinical remount แล้วจึงให้คำแนะนำ
การใช้ฟันเทียมทั้งปากแก่ผู้ป่วย

ดังนั้นปี พ.ศ. 2555(จ. นครพนม)
และ พ.ศ. 2556 (จ. ยโสธร) จะให้บริการ
เพียง 2 งานเท่านั้นคือ

1. งานใส่ฟันเทียมบางส่วนถอดได้
เฉพาะฟันหน้า ประมาณอำเภอละ 80
คน/วันใส่แล้วเสร็จภายในวันเดียว
2. งานใส่ฟันเทียมทั้งปากประมาณ
อำเภอละ 6 คน/วัน
- 3.1 ใส่แล้วเสร็จภายในวันเดียว 1
คน/วัน
- 3.2 ผู้ป่วยมาพบทันตแพทย์ประมาณ
เดือนตค. 1 ครั้ง แล้วมาใส่ฟันเดือน พย.
อีก 1 ครั้ง ประมาณ 5 คน /วัน

โดยที่ความต้องการฟันเทียม
ถอดได้บางส่วนมีสูงมาก ทางหน่วยใส่ฟัน
จึงได้นำการบริการฟันเทียมถอดได้บาง
ส่วนทั้งฟันหน้าและฟันหลัง กลับมาให้
บริการ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2557 (จ. บึงกาฬ)
และปี พ.ศ. 2558 (จ.มุกดาหาร) จะมีบริการ
ดังนี้

1. งานใส่ฟันเทียมบางส่วนถอด
ได้เฉพาะฟันหน้า ประมาณอำเภอละ 80
คน/วัน ใส่แล้วเสร็จภายในวันเดียว
- 2.งานใส่ฟันเทียมบางส่วน
ถอดได้ทั้งฟันหน้าและฟันหลังประมาณ
อำเภอละ 20 คน/วัน
- 3.งานใส่ฟันเทียมทั้งปากประมาณ
อำเภอละ 7 คน/วัน
- 3.1 ใส่แล้วเสร็จภายในวันเดียว
1 คน/วัน
- 3.2ผู้ป่วยมาพบทันตแพทย์ก่อน
1 ครั้ง แล้วมาใส่ฟันในภายหลังอีก 1 ครั้ง
ประมาณ 6 คน /วัน

แต่เนื่องจาก การที่จะใส่ฟัน
เทียมทั้งปากให้แล้วเสร็จภายใน 1 วัน
นั้นต้องใช้บุคลากรในหน่วยเพื่อการนี้
หลายคน ดังนั้นถ้าจะยุติการใส่ฟันเทียม
ทั้งปากภายใน 1 วัน แล้วมาเพิ่มจำนวน
ผู้ป่วยฟันเทียมทั้งปากในการทำงาน 2
วันจะได้ประโยชน์กับผู้ป่วยได้มากคน
ยิ่งขึ้น ทางหน่วยใส่ฟันจึงมีมติยุติการ
ใส่ฟันเทียมทั้งปากภายใน 1 วัน และ
ไปเพิ่มจำนวนผู้ป่วยฟันเทียมทั้งปาก
ประเภทที่ผู้ป่วยต้องมาหาทันตแพทย์ 2
ครั้งให้มากขึ้น

ดังนั้นในปี พ.ศ. 2559 (21-24
พฤศจิกายน 2559 ที่ผ่านมา) หน่วยใส่
ฟันจึงมีงานอยู่ 3 งานคือ

1. งานใส่ฟันเทียมบางส่วน
ถอดได้เฉพาะฟันหน้า ประมาณอำเภอ
ละ 100 คน/วัน ใส่แล้วเสร็จภายในวัน
เดียว
- 2.งานใส่ฟันเทียมบางส่วนถอด
ได้ทั้งฟันหน้าและฟันหลัง ประมาณ
อำเภอละ 20 คน/วัน
3. งานใส่ฟันเทียมทั้งปาก
ประมาณอำเภอละ 10-12 คน/วัน

งานใส่ฟันเทียมชั่วคราวเฉพาะฟันหน้า

ในการปฏิบัติงานครั้งแรก (จ. ชัยภูมิ) มีทันตแพทย์ใส่ฟัน 4 ท่าน
เทคนิคเขียน 2 ท่าน ผู้ช่วยทันตแพทย์ 1 ท่าน ในรูปจะมีเจ้าหน้าที่ของทาง
โรงพยาบาลจังหวัดชัยภูมิมาช่วย 2 ท่าน

ในช่วงนี้ ทันตแพทย์ต้องทำงานหลายหน้าที่ เช่น พิมพ์ปาก เทียบสี

แล้วอาจต้องมาช่วยเทแบบปูน เรียงฟัน โรยplate ช่วยเทคนิคเขียน เพราะเทคนิคเขียนไปแค่ 2 ท่าน

ตัวอย่างภาพผู้ป่วย ก่อนและหลังการใส่ฟันเทียมถอดได้เฉพาะฟันหน้า

การทำงาน ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากหน่วยงานในจังหวัดที่ตั้ง
ที่มาช่วยงาน เช่น นักเรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ทันตภิบาล อส ช่วยกันคนละไม้
คนละมือ บางคนก็ช่วยอุ้มลูกของผู้ป่วยที่มาใช้บริการให้ จนเมื่อรับบริการเสร็จก็มา
รับคืนไป...น่ารัก

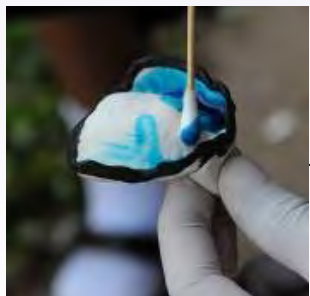

จวบจนปัจจุบัน หน่วยใส่ฟันได้ขยายตัวขึ้น มีทันตแพทย์ ผู้ช่วย
ทันตแพทย์ และเทคนิคเขียนจิตอาสาเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้บริการที่ดี
ขึ้น จำนวนมากขึ้น เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในพื้นที่

รวมทั้งมีทันตแพทย์จากต่างประเทศสนใจ
เข้าร่วมในหน่วยใส่ฟันของหน่วยทันตกรรม
พระราชทานหลายท่าน

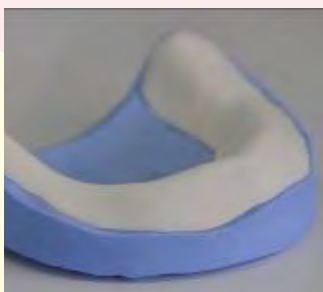
รูปการใส่ฟันเทียมทั้งปาก ทำแล้วเสร็จภายใน 1 วัน
 เริ่มต้นโดยการประสานกับทางพื้นที่ให้ผู้ป่วยมาถึงพื้นที่ที่หน่วยทันตกรรมพระราชทานลงปฏิบัติงานก่อน 8.00 น เพื่อจะได้เริ่มต้นทำการพิมพ์ปาก แล้วทำถาดพิมพ์ปากเฉพาะบุคคลเพื่อทำ border-molding

เมื่อพิมพ์ขอบเสร็จแล้วจึงทำการพิมพ์ปากครั้งสุดท้าย โดยเริ่มจากการทา adhesive ที่ถาดพิมพ์ปากโดยการหยดจากขวดแล้วจึงใช้ cotton bud ทำให้รอบถาดพิมพ์ปาก

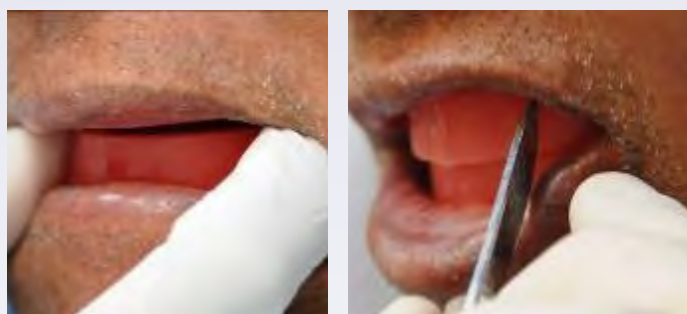

แล้วจึงใส่วัสดุพิมพ์ปากลงในถาดพิมพ์ปากแล้วพิมพ์ปาก

จากนั้นเทแบบปูน แล้วทำ occlusion rims

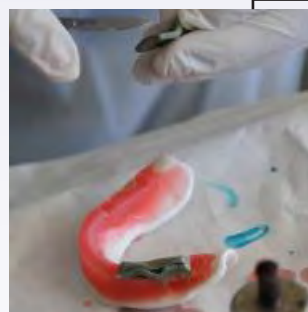

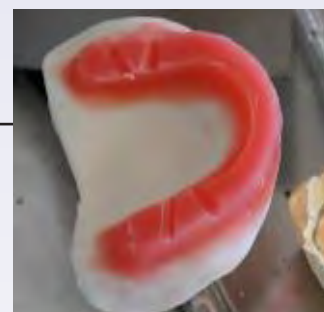
นำ occlusion rims ไปลอง
ในปาก

นำมา mount เข้า articulator

บันทึกการสบฟัน

นำฟันเทียมมาเรียง

แล้วนำมาลองในปากผู้ป่วย
ได้ความสัมพันธ์ที่ถูกต้องแล้ว
จึง แต่งซี่ฟันให้สวยงามและ
ยึดกับแบบหล่อเพื่อเตรียมลง
flask

ลง flask แบบพลาสติก สำหรับการ
ใช้ microwave-cured acrylic

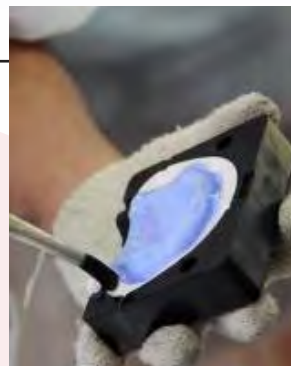
นำ upper half ของ flask มาประกบ แล้วเทปูน

รอนปูนแข็งจึงนำไปต้มไล่ซีลิ่ง

ทา separating media

Pack acrylic

แล้วนำไปใส่ในเตา microwave เป็นเวลา 3-4 นาที

แล้วนำ flasks มา ใส่ในอ่างน้ำเย็น แล้วแกะ deflask

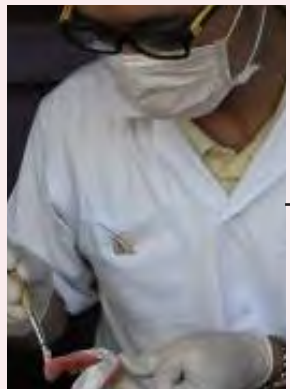
นำฟันเทียมทั้งปากมาลองใส่ในปากผู้ป่วย ตรวจเช็คจุดกดเจ็บ

นำฟันเทียมทั้งปากที่ได้มาขัดแต่ง

จากนั้นบันทึกความสัมพันธ์ระหว่างขากรรไกรบนและล่าง เพื่อทำ clinical remount

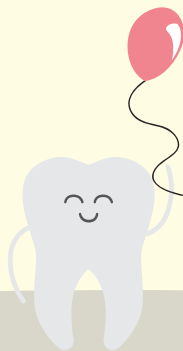

หลังจากปรับแต่งแก้ไขการสบฟันเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้คำแนะนำการใช้งานแก่ผู้ป่วย แล้วให้ฟันเทียมทั้งปากแก่ผู้ป่วยไปใช้งาน .....ได้รับความสุขทั้งผู้ทำให้ และผู้รับ ...

ก่อนใส่ฟัน

หลังใส่ฟัน

ระลึกถึง...

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทันตแพทย์หญิง ถวัลย์รัตน์ ไหละสุด

วันที่ 12 ธันวาคม 2559 วงการทันตแพทย์ได้สูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักและเคารพของชาวทันตแพทย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดาลูกศิษย์จากคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งท่านผู้นั้นคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทันตแพทย์หญิง ถวัลย์รัตน์ ไหละสุด อดีตนายกทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทยฯ 4 สมัย

ท่านเป็นบัณฑิตทันตแพทย์รุ่นที่ 8 ของคณะทันตแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ในขณะนั้น หรือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบัน และได้ไปศึกษา อบรมและดูงานยังต่างประเทศโดยได้รับ Certificate in Pedodontics จากประเทศสหรัฐอเมริกา และเกียรติคุณสูงสุดที่ได้รับคือ ทันตแพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

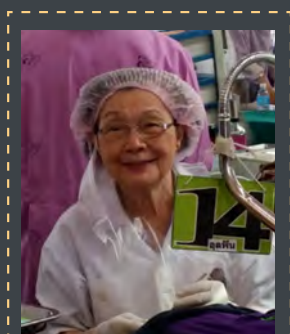
จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2549 ท่านรับราชการเป็นอาจารย์ในภาควิชาทันตกรรมหัตถการ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาฯ จนเกษียณอายุราชการ ระหว่างรับราชการและภายหลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว ท่านได้อุทิศตนทำคุณประโยชน์ให้กับวิชาชีพจำนวนมากมาย จนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งภายในประเทศและระดับสากล

ท่านเป็นผู้มีจิตใจงดงาม มีอัธยาศัยดีต่อทุกคน อ่อนน้อมถ่อมตน รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โอบอ้อมอารี และเห็นใจบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมงาน ผู้ป่วย บรรดาลูกศิษย์ ทั้งในด้านการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติงานในคลินิกและในโอกาสต่างๆ

ในช่วงท้ายของชีวิต ท่านได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งปอด และได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลรามาธิบดี ระหว่างที่ท่านป่วยไม่ว่าจะอยู่ภายในหรือภายนอกโรงพยาบาล

ท่านได้รับกำลังใจในรูปแบบต่างๆ มากมาย จากบรรดาลูกศิษย์ ญาติสนิทมิตรสหาย เป็นที่น่าอบอุ่นและปลื้มปิติเป็นอย่างยิ่ง

จนเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2559 ท่านได้กลับเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลรามารับอีกครึ่งหนึ่ง จาก การตรวจร่างกายอย่างละเอียดพบว่า มะเร็งได้ลุกลามไปมากแล้วและร่างกายท่านก็อ่อนล้าเกินกว่าที่จะให้การ รักษาด้วยวิธีใดๆได้อีก ในที่สุดท่านก็ได้จากไปด้วยอาการสงบในวันที่ 12 ธันวาคม 2559 สิริรวมอายุได้ 89 ปี 29 วัน

การจากไปของท่าน ถือว่าเป็นการสูญเสียบุคลากรที่มีคุณค่า ที่หาได้ยาก ยิ่ง ที่ได้สร้างคุณประโยชน์นานับการให้แก่วงการวิชาชีพทันตแพทย์ทั้งในระดับ ประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลกด้วย

ขออำนาจแห่งคุณงามความดีที่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ถวัลย์รัตน์ โหละสุต ทนต บุคลากรที่เป็นแบบอย่างของพวกเราได้บำเพ็ญตลอดมา และเป็นที่ประจักษ์ชัด ได้เป็นพลังและปัจจัยให้ดวงวิญญาณของท่านไปสู่สุคติในสัมปรายภพช่วงวันรันทร

ในที่สุดก็ถึงซึ่งวันนี้
ละชีวิตละโคกคัลย์ท่านลาลับ
ถวิลถึงชีวิตท่าน' ถวัลย์รัตน์'
คือแม่พระคือแม่พิมพ์ในดวงใจ
จะเก็บวันดีดีที่ซาบซึ้ง
พระคุณแห่งอาจารย์นั้นล้นฟ้า
พวงมะลิหอมระรินด้วยกลิ่นกรุ่น
กราบอาจารย์แทนคำลาด้วยมาลัย
ขอกุศลเกื้อหนุนบุญที่สร้าง
'ถวัลย์รัตน์ โหละสุต' สดับบูชา

วันอาจารย์แสนดีมีหวนกลับ
ชีพหนึ่งดับศิษย์ทุกคนทันท้อลัย
ความทรงจำแจ่มชัดเหมือนหมาดใหม่
คือผู้ให้งามเลิศโลดเล่มา
ไว้คิดถึงยามท่านไกลไปสุดหล้า
ขอเคารพนบบูชาตลอดไป
ระลึกคุณรักมั่นมีหวนไหว
เกินหักใจเศร้าหมองนองน้ำตา
ช่วยนำทางอาจารย์ไปในภพหน้า
สู่แดนฟ้าสุคติวันรันทร

ทันตแพทย์วิระวัฒน์ สัตยานุรักษ์

WE NEED YOU

รับสมัคร ทันตแพทย์

คลินิกอารักษ์ทันตแพทย์

(นครปฐม)

GP (FT)

จันทร์-ศุกร์ 09.00-18.00

น. มีประกัน

089-9191817

คลินิกชานาทันตแพทย์

(อ.บางแพะ ราชบุรี)

GP (FT,PT)

มีวินประกัน+ที่พัก

081-4889915

รพ. ภูมิพล

(ท.พหลโยธิน)

GP (PT) เลือกวันได้

081-3301233

089-1447800

ศูนย์ทันตกรรมเพชรเกษม

ENDO, PERIO

02-4555212

ให้เข้าคลินิกที่จังหวัด

อุดรธานี

แยกบ้านเลื่อม 117/14 ถ.โพ

ศรี ต.หมากแข้ง อ.เมือง

จ.อุดรธานี

081-6139066

089-8117114

ทพ. ศิริสุวรรณ

คลิกเลย

www.thaidental.net

39th Asia Pacific Dental Congress

22-25 May 2017

Early Bird Refistration within Feb 15, 2017

สามารถเข้าชม Scientific Program ได้ที่ <http://www.apdc2017.org/scientific-information/iccde#.WGw7qbZ95xh>

ผู้เข้าร่วมประชุมจะได้รับ CE credits เท่ากับ 17 หน่วย

ทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

71 ลาดพร้าว 95 วังทองหลาง กรุงเทพฯ 10310

THE DENTAL ASSOCIATION OF THAILAND

71 Ladplaw 95 Wangthonglang Bangkok 10310, Thailand.

Tel: 662-539-4748 Fax 662-514-1100 www.thaidental.nat e-mail : Thaidentalnet@gmail.com